

Vipava, 23.2.2026

POROČILO O IZVAJANJU SOCIALNOVARSTVENE STORITVE POMOČ DRUŽINI NA DOMU V OBČINI NAZARJE ZA OBDOBJE OD 1.1.2025 DO 31.12.2025

1. UVOD

Staranje prebivalstva je eden najpomembnejših demografskih pojavov sodobnega sveta. Gre za proces, pri katerem se povečuje delež starejših ljudi (65 let ali več) v celotni populaciji, predvsem zaradi daljšanja pričakovane življenjske dobe in upadanja rodnosti. Po podatkih United Nations starejši od 65 let predstavljajo približno deset odstotkov svetovnega prebivalstva, do sredine stoletja pa naj bi se ta delež še občutno povečal. Najizrazitejše staranje je značilno za razvite države Evrope in vzhodne Azije.

Država z največjim deležem starejših prebivalcev na svetu je Monako, kjer je več kot tretjina prebivalcev starejših od 65 let. Zelo visok delež ima tudi Japonska, kjer starejši predstavljajo skoraj 30 % prebivalstva, kar je posledica zelo nizke rodnosti in ene najvišjih pričakovanih življenjskih dob na svetu. Med državami z izrazito staro populacijo so tudi Italija, Portugalska in Nemčija, kar potrjujejo podatki mednarodnih statističnih baz.

Tudi Slovenija spada med države z nadpovprečno starim prebivalstvom. Delež prebivalcev, starih 65 let ali več, presega 22 %, kar je precej nad svetovnim povprečjem. Po deležu starejših se Slovenija uvršča približno med prvih dvajset držav na svetu, v evropskem merilu pa med države z izrazitim staranjem prebivalstva. To pomeni, da se država sooča z izzivi, kot so povečan pritisk na pokojninski sistem, zdravstveno varstvo in dolgotrajno oskrbo, hkrati pa tudi s potrebo po prilagajanju trga dela in socialnih politik demografskim spremembam.

Po podatkih Statističnega urada RS je bilo na začetku leta 2025 v Sloveniji 471.800 prebivalcev starih 65 let ali več – to je predstavljalo približno 22,1 %

Zavod za socialno oskrbo
PristanGoriška cesta 27
5271 Vipava

Transakcijski račun:

02242-0091156182

Davčna štev.: SI89564472

Matična štev.: 1617052

Center starejših Pristan
Vipava

Tel.: (05) 368 77 50

(05) 368 77 56

Faks.: (05) 368 77 59

Pomoč družini na domu

Tel.: (05) 368 77 53

(05) 368 77 56

Faks.: (05) 368 77 59

Pomoč družini na domu
enota Ljubljana

Tel: (01) 547 95 79

Faks: (01) 547 95 79

celotnega prebivalstva države. To pomeni, da je več kot vsak peti prebivalec Slovenije dosegel ali presegel starost 65 let.

Če primerjamo s preteklostjo, je delež starejših (65+) leta 1991 znašal okoli 11 % celotne populacije, kar pomeni, da je delež starejših v slabih treh desetletjih približno podvojen. V številkah to pomeni, da je bilo ob osamosvojitvi Slovenije precej manj ljudi v tej starostni skupini, medtem ko se je njihovo število do leta 2025 povečalo na skoraj pol milijona.

Za primerjavo je imela Slovenija l. 1991 manj starejših kot danes, tako v absolutnih številkah kot v deležu prebivalstva, kar kaže na izrazito staranje družbe zaradi nizke rodnosti, daljšega življenja in drugih demografskih dejavnikov.

Vprašanje staranja prebivalstva je eno od temeljnih družbenih vprašanj, zato Združeni narodi svarijo države, naj čim prej začnejo sprejemati ukrepe za prilagajanje vedno starejši populaciji, predvsem na področjih socialne varnosti, pokojninske politike, zdravstva in dolgotrajne oskrbe. A staranje prebivalstva bo vplivalo na prav vsa področja družbe, posledice bodo številne. Naraščanje deleža prebivalstva, starega 65 let in več, pomembno vpliva predvsem na povečanje potreb in izdatkov za pokojnine, zdravstvo, dolgotrajno oskrbo in za druge, s staranjem povezane izdatke. Torej bodo potrebne spremembe tudi na področjih socialnega varstva, stanovanjske politike, zaposlovanja, urbanistične in izobraževalne politike.

Ena od strokovno organiziranih in vodenih oblik pomoči starejšim je storitev pomoč družini na domu. Osnovni cilj pomoči družini na domu je nudenje pomoči čim večjemu številu oseb, ki živijo sami, nimajo svojcev, oziroma, ki tudi s pomočjo svojcev ne zmorejo poskrbeti sami zase. Z izvajanjem storitve pomoč družini na domu podaljšamo posameznikom bivanje v domačem okolju. Storitve prilagajamo njihovim specifičnim potrebam in željam.

Pomoč na domu vključuje različne organizirane oblike praktične pomoči na domu, s katerimi upravičencem vsaj za določen čas nadomestimo institucionalno varstvo v zavodu, v drugi organizirani obliki ali v drugi družini (Nagode, Jakob Krejan, Smolej 2012).

ZSV v 43., 44. in 99. členu določa, da organizacija pomoči družini na domu (v nadaljevanju PND) spada v pristojnost občine, saj mora občina s pogodbo z javnim zavodom ali s podelitvijo koncesije zagotoviti mrežo javne službe na tem področju. Sredstva za financiranje pravic in prispevkov oziroma storitev ter pomoči na domu, se financirajo iz proračuna občine, na območju katere ima upravičenec do storitev in pomoči prijavljeno stalno prebivališče.

Pomoč družini na domu je strokovno voden proces in organizirana oblika praktične pomoči, pri kateri sodelujejo vodja in koordinator storitve, izvajalec storitve, upravičenec, ključni ali odgovorni družinski člani ter prostovoljni sodelavci. Izvajanje programa se prične na zahtevo upravičenca ali njegovega zakonitega zastopnika ali pa na zahtevo strokovne (zdravstvene in socialne) službe. Storitve pomoči družini na domu uporabnikom in njihovim svojcem oz. ključnim članom družbenega omrežja omogoča veliko razbremenitev skrbi vsaj za določen del dneva. Ob dobrem sodelovanju med izvajalcem pomoči in uporabnikom pa storitev prinaša napredek na uporabnikovem osebnem področju (ohranjanje življenjskih funkcij in mobilnosti, ohranjanje stikov s širšim družbenim okoljem,...) ter splošno boljše življenjske razmere. Ena od pomembnih prednosti storitve pomoči družini na domu je cenovna dostopnost za uporabnika.

Z občino Nazarje Zavod za socialno oskrbo Pristan na podlagi koncesijske pogodbe sodeluje od 1.2.2021.

Kot največji zasebni zavod s koncesijo za izvajanje storitve Pomoči družini na domu v Sloveniji je Zavod Pristan v letu 2025 izvajal storitev na podlagi koncesijskih pogodb v 28 občinah, in sicer poleg občine Nazarje, še v občinah Ajdovščina, Borovnica, Divača, Dobrova – Polhov Gradec, Horjul, Hrpelje - Kozina, Ilirska Bistrica, Kamnik, Komen, Laško, Litija, Log - Dragomer, Mestna občina Ljubljana, Moravče, Postojna, Šmartno pri Litiji, Velike Lašče, Vipava, Vodice in Vrhnika ter ostalih občinah Zgornje Savinjske doline, tj. v občinah Mozirje, Rečica ob Savinji, Gornji Grad, Luče, Solčava in Ljubno.

V občini Nazarje se storitev Pomoč družini na domu izvaja ob delavnikih, tj. od ponedeljka do petka med 7. in 15. uro. Pri socialni oskrbi gre predvsem za pomoč starejšim, ki živijo sami, oz. svojci zaradi služb in drugih obveznosti ne morejo v celoti poskrbeti za starejše sorodnike, ki potrebujejo pomoč pri

jutranjih, opoldanskih opravil oz. vsakodnevnih opravil (kot je pomoč pri jutranji negi, umivanju, hranjenju, opravljanju osnovnih življenjskih potreb, preoblačenju, pripravi in/ali postrežbi zajtrka ali kosila, osnovni gospodinjski pomoči, ohranjanju socialnih stikov in podobno).

2. VRSTE IN OBSEG STORITVE

Storitev pomoč družini na domu predstavlja:

- Ugotavljanje upravičenosti do storitve, pripravo in sklenitev dogovora o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve, organizacijo ključnih članov okolja in izvedbo začetnih srečanj med izvajalcem in upravičencem ali družino.
- Vodenje storitve, koordinacijo izvajalcev in njihovo usmerjanje, sodelovanje z upravičenci pri izvajanju dogovora in pri zapletenih življenjskih situacijah upravičencev ter neposredno izvajanje storitve pomoč družini na domu upravičenca v okviru dogovorjenih vsebin ter v dogovorjenem obsegu (Nagode, Jakob Krejan, Smolej, 2012).

V večini primerov se storitev pomoč družini na domu začne na pobudo oz. željo upravičenca in/ali njegovega zakonitega zastopnika. S sklenitvijo Dogovora in pričetkom izvajanja storitve uporabnik storitve prevzame tudi obveznost plačila prispevka. Spremembe ali dopolnitve že sklenjenega dogovora in osebnega načrta o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve, lahko predlagata izvajalec storitve, upravičenec ali njegov zakoniti zastopnik.

V okviru socialne oskrbe na domu Zavod Pristan izvaja storitve, ki so navedene v 6. členu Pravilnika o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev. Storitve PND se prilagodi potrebam in željam posameznega uporabnika in obsega naslednje sklope opravil:

2.1. GOSPODINJSKA POMOČ

- prinašanje enega pripravljenega obroka hrane ali
- nabava živil in priprava enega obroka hrane,
- pomivanje uporabljene posode,
- osnovno čiščenje bivalnega dela prostorov z odnašanjem smeti,
- postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora.

2.2. POMOČ PRI TEMELJNIH DNEVNIH OPRAVILIH

- pomoč pri oblačenju ali slačenju,

- pomoč pri umivanju,
- pomoč pri hranjenju,
- pomoč pri opravljanju osnovnih življenjskih potreb,
- vzdrževanje in nega osebnih ortopedskih pripomočkov.

2.3. POMOČ PRI OHRANJANJU SOCIALNIH STIKOV

- vzpostavljanje socialne mreže z okoljem, prostovoljci in sorodstvom;
- spremljanje upravičenca pri nujnih obveznostih (zdravnik,...);
- informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca in
- priprava na institucionalno varstvo.

Posameznik je upravičen do pomoči na domu, če potrebuje najmanj dve opravili iz dveh različnih sklopov zgoraj navedenih opravil.

Obseg in vrsto storitve določi strokovni delavec (ali pomočnik) skupaj z uporabnikom glede na uporabnikove želje in potrebe. Vsak uporabnik je upravičen do štirih ur pomoči dnevno oziroma dvajset ur tedensko. Tekom izvajanja pomoči se glede na spremembe potreb in želja uporabnikov, vrsta in obseg pomoči prilagajata. Vse spremembe zabeležimo uradno, s spremembami osebnih načrtov.

3. CILJNA SKUPINA UPORABNIKOV OZ. UPRAVIČENCI DO STORITVE POMOČ DRUŽINI NA DOMU

Storitev socialne oskrbe na domu je namenjena upravičencem, ki imajo zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje v domačem okolju, vendar se zaradi starosti, invalidnosti ali kronične bolezni ne zmorejo oskrbovati in negovati sami.

Upravičenci do storitve Pomoč družini na domu so:

- osebe, stare nad 65 let, ki zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, niso sposobne za popolnoma samostojno življenje;
- osebe s statusom invalida po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, ki po oceni pristojne komisije ne zmorejo samostojnega življenja, če stopnja in vrsta njihove invalidnosti omogočata občasno oskrbo na domu;
- druge invalidne osebe, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij;
- kronično bolni in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja, ki nimajo priznanega statusa invalida, pa so po oceni pristojnega centra za socialno delo brez občasne pomoči druge osebe nesposobne za samostojno življenje;
- hudo bolni otrok ali otrok s težko motnjo v telesnem ali težko motnjo in najtežjo motnjo v duševnem razvoju, ki ni vključen v organizirane oblike varstva.

Ciljna skupina storitve Pomoč družini na domu so večinoma starejši, bolni in gibalno ovirani, ki potrebujejo različno veliko spodbude in pomoči za samostojno življenje v domačem okolju. Oskrba je namenjena tudi ljudem, ki so odpuščeni iz bolnic, ker je njihovo zdravljenje zaključeno, v domovih za starejše občane pa niso sprejeti, ker na negovalnih oddelkih ni dovolj prostih kapacitet, oziroma jim bivanje v domu starejših onemogoča socialni položaj ali pa si želijo nadaljevati z bivanjem v domačem okolju. Uporabniki storitve so tudi, sicer v manjši meri, upravičenci, ki izpolnjujejo enega od preostalih štirih kriterijev. Pri svojem delu se srečujemo tudi z uporabniki, ki so brez svojcev in imajo šibko socialno mrežo, ki bi jim pomagala. V takšnih primerih so izvajalci pomoči na

domu, zaposleni v Zavodu Pristan, tudi oz. skoraj edini, s katerimi ima uporabnik tesnejši stik.

3.1. STRUKTURA UPORABNIKOV GLEDE NA IZPOLNJEVANJE POGOJEV UPRAVIČENOSTI V LETU 2025

Največ uporabnikov, ki so bili v letu 2025 vključeni v storitev pomoč družini na domu v občini Nazarje, je izpolnjevalo kriterij upravičenosti izpolnjevanja starostne meje 65 let, sledijo druge invalidne osebe, ki jim je bila priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij ter kronično bolne osebe.

Tabela 1: Število uporabnikov v občini Nazarje glede na kriterij upravičenosti do pomoči

Pogoj za izpolnjevanje upravičenosti	Število uporabnikov
osebe, starejše od 65 let, ki so zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, nesposobne za samostojno življenje	12
osebe s statusom invalida po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, ki po oceni pristojne komisije ne zmorejo samostojnega življenja, če stopnja in vrsta njihove invalidnosti omogočata občasno oskrbo na domu	0
druge invalidne osebe, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij	0
kronično bolni in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja, ki nimajo priznanega statusa invalida, pa so po oceni pristojnega centra za socialno delo brez občasne pomoči druge osebe nesposobne za samostojno življenje	0
hudo bolni otrok ali otrok s težko motnjo v telesnem ali težko motnjo in najtežjo motnjo v duševnem razvoju, ki ni vključen v organizirane oblike varstva	0

4. ŠTEVILO IN STRUKTURA UPORABNIKOV V LETU 2025

4.1. ŠTEVILO UPORABNIKOV PO MESECIH

V spodnji razpredelnici je prikazano število uporabnikov po posameznih mesecih, ki so bili vključeni oz. so prejeli storitev socialne oskrbe na domu v občini Nazarje v letu 2025. Nekateri uporabniki so prejeli pomoč vsakodnevno (enkrat ali dvakrat na dan), ostali pa nekajkrat tedensko. V razpredelnici so zajeti vsi uporabniki, s katerimi smo imeli sklenjene dogovore, četudi je bil kakšen od uporabnikov cel mesec brez oskrbe (npr. zaradi dolgotrajne hospitalizacije ipd.).

Tabela 2: Število uporabnikov po posameznih mesecih

mesec	jan.	feb.	mar.	apr.	maj	jun.	jul.	avg.	sept.	okt.	nov.	dec.
št. upor.	6	6	6	6	7	8	10	10	11	11	11	12

V letu 2025 smo storitev izvajali pri skupno 12-ih uporabnikih. Povprečno smo na mesec nudili pomoč 8,7-im uporabnikom.

4.2. STRUKTURA UPORABNIKOV GLEDE NA STAROST

Tabela 3: Število uporabnikov v letu 2025 glede na starost

Starost	Število uporabnikov
mlajši od 65 let	0
od 65 do 80 let	8
nad 80 let	4

Povprečna starost vključenih uporabnikov storitve v letu 2025 je 82,2 let.

4.3. STRUKTURA UPORABNIKOV GLEDE NA SPOL

V letu 2025 je bilo med uporabniki pomoči na domu v Občini Nazarje 9 žensk (75%) in 3 moški (25%).

4.4. OBSEG SOCIALNE OSKRBE PO VSEBINI (GLEDE NA VRSTO POMOČI)

Petintrideset uporabnikov, vključenih v storitev, je koristilo vse tri vrste pomoči (pomoč pri temeljnih dnevni opravilih, pomoč pri gospodinskih opravilih in ohranjanju socialnih stikov).

Večina uporabnikov (11) je imela kombinacijo dveh različnih storitev: 4 uporabniki so koristili kombinacijo pomoči iz sklopa gospodinske pomoči in sklopa pomoči pri temeljnih dnevni opravilih, 6 uporabnikov je koristilo kombinacijo pomoči iz sklopa pomoči pri temeljnih dnevni opravilih in sklopa pomoči pri vzdrževanju socialnih stikov, 1 uporabnik je koristil kombinacijo pomoči iz sklopa gospodinske pomoči in sklopa pomoči pri vzdrževanju socialnih stikov, ter 1 uporabnik iz vseh treh sklopov.

Glede na vrsto storitve je 6 uporabnikov potrebovalo pomoč iz sklopa gospodinske pomoči, 11 uporabnikov je potrebovalo pomoč pri temeljnih dnevni opravilih, pomoč pri vzdrževanju socialnih stikov pa 8 uporabnikov.

4.5. POVPREČNO ŠTEVILO UR IN OBISKOV

V letu 2025 smo v povprečju pri posameznem uporabniku opravili 126,6 ur socialne oskrbe in povprečno 126,6 ur na mesec.

4.6. NOVI UPORABNIKI, ZAKLJUČENE STORITVE IN SPREMEMBE OSEBNIH NAČRTOV

Tabela 4: Število uporabnikov, ki so v letu 2025 na novo sklenili dogovor za izvajanje pomoči in uporabnikov, ki so prekinili sodelovanje

	leto 2025
Novo sklenjeni dogovori	6
Zaključeni dogovori	1

Tabela 5: Razlogi za prenehanje izvajanja pomoči na domu v letu 2025

	leto 2025
Odhod v dom starejših	0
Smrt	1
Prenehanje potrebe	0

Med razlogi za prenehanje izvajanja storitve v letu 2025, je le smrt uporabnika (en uporabnik).

5. OPRAVLJENE URE POMOČI NA DOMU V LETU 2025

5.1. OPRAVLJENE EFEKTIVNE URE POMOČI PO MESECIH

Tabela 6: Prikaz mesečno opravljenih učinkovitih ur pomoči

MESEC	Opr. učinkovite ure neposredne oskrbe
Januar	111,59
Februar	100,01
Marec	103,91
April	102,01
Maj	93,17
Junij	95,08
Julij	153,67
Avgust	134,75
September	181,41
Oktober	171,07
November	155,34
December	117,75
Skupaj	1519,76

V letu 2025 smo skupno opravili 1519,76 učinkovitih ur socialne oskrbe. Mesečno povprečje opravljenih ur v letu 2025 je bilo 126,6 ur.

6. IZVAJALCI STORITVE POMOČI DRUŽINI NA DOMU IN IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH

Izvajalci storitve so osebe, ki izpolnjujejo vse zahteve iz 70. člena Zakona o socialnem varstvu. Odgovorni vodja storitve je Martin Kopatin, ki opravlja delo direktorja Zavoda Pristan. Kot predvideva Zakon o socialnem varstvu ter Pravilnik o standardih in normativih, ima Zavod Pristan zaposleno strokovno delavko z izobrazbo VII. stopnje družboslovne smeri in opravljenim strokovnim izpitom. Poleg tega je v Zavodu Pristan zaposlena delavka s VII. stopnjo izobrazbe družboslovne smeri, ki skladno s 4. odstavkom točke e, 6. člena Pravilnika o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev pod vodstvom strokovne delavke izvaja na podlagi pogodbe o zaposlitvi posamezna opravila iz 2. in 3. odstavka točke e, 6. člena navedenega pravilnika.

Neposredno socialno oskrbo na domu je v letu 2025 v občini Nazarje izvajalo 7 socialnih oskrbovalk. 2 oskrbovalki sta na območju občin Zgornje Savinjske doline prenehali s svojim delom. Ena zaradi upokojitve v mesecu juliju in druga zaradi poteka določenega časa pogodbe. Smo pa v drugi polovici leta 2025, zaposlili 2 novi oskrbovalki, ki sta nadomestili izgubljeni kader. Oskrbovalke načeloma skupaj pokrivajo celotno Zgornje Savinjsko dolino in se izmenično menjujejo na področjih različnih občin.

Skrbimo, da je njihov delovnik kar se tiče lokacij, strnjen in kljub večjim razdaljam svoj čas porabijo koristno ter ne izgubljajo prepotrebne časa za daljše vožnje. Kot vsako leto smo se srečevali s krajšimi bolniškimi odsotnostmi, ob koncu leta pa z eno daljšo bolniško odsotnostjo, ki je bila posledica poškodbe izven dela.

Strokovna delavka in pomočnica strokovne delavke sta prvi stik s potencialnim uporabnikom in skrbita za celosten potek kakovostnega izvajanja storitve. Skrbita za reševanje sprotnih težav, ki nastajajo tekom izvajanja pomoči ter predstavljata pomemben stik med uporabnikom, svojci in zunanjimi institucijami (zdravstvenimi organizacijami, centrom za socialno delo,...). Hkrati pa sta socialnim oskrbovalkam vedno na voljo za pomoč pri reševanju kakršnih koli težav in nudenje nasvetov.

Socialne oskrbovalke občine Nazarje so se v letu 2025 skupaj s strokovno delavko in pomočnico strokovne delavke ter socialnimi oskrbovalkami, zaposlenimi v Zavodu Pristan, srečevale na koordinacijskih sestankih. Ti sestanki so bili namenjeni predvsem reševanju morebitnih dilem in težav zaposlenih pri delu. Kljub številnim bolniškim odsotnostim in posledično polnim urnikom, smo se trudili, da smo imeli redne sestanke, poudarek pa je bil tudi na telefonskem dogovarjanju in reševanju morebitnih dilem in težav, s katerimi so se zaposlene soočale pri delu.

Socialnim oskrbovalkam je bila ponujena tudi možnost vključitve v program supervizije.

7. PLAČILO STORITVE POMOČ DRUŽINI NA DOMU

Upravičenci do storitve pomoč na domu in njihovi zavezanci so na podlagi 100. člena Zakona o socialnem varstvu (Ur.l. RS, št. 3/2007 – UPB2) dolžni prejete storitve tudi plačati. Z Uredbo o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialnovarstvenih storitev pa so določena natančnejša merila, po katerih se za upravičence in druge zavezance delno ali v celoti določijo oprostitve pri plačilu storitev.

Osnova za določanje cene socialno varstvene storitve pomoč na domu je Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev (Ur.l. RS, št. 87/06, 107/06, 8/07, 51/08,85/09). Občina financira pomoč družini na domu najmanj v višini 50% k ceni storitve; lahko pa določi tudi dodatne oprostitve pri plačilu stroškov za pomoč na domu.

V letu 2025 je bila cena ure socialne oskrbe za uporabnike iz občine Nazarje znašala 7,00 EUR. Višina subvencije občine Nazarje za uro socialne oskrbe pa je znašala 15,85 EUR.

Storitev se v občini Nazarje izvaja, od ponedeljka do petka, v dopoldanskem času.

7.1. OPROSTITVE PLAČILA

Plačila storitve PND je v celoti oproščen vsak upravičenec in zavezanec, ki sklene dogovor o izvajanju storitve v skladu z zakonom, nima družinskih članov ali drugih zavezancev, nima lastnih dohodkov, ali njegov ugotovljen dohodek ne dosega meje socialne varnosti, in obenem tudi ne prejema dodatka za pomoč in postrežbo ali drugih dodatkov, namenjenih zagotavljanju nege in pomoči druge osebe. Center za socialno delo odloča na podlagi zahteve upravičenca o delni ali celotni oprostitvi plačila storitve. Postopek ugotavljanja in odločanja o oprostitvi plačila storitve vodi center za socialno delo, ko mora v postopku ugotoviti kakšen je finančni položaj uporabnika in njegovih ožjih družinskih članov, ki so ga po zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih dolžni preživljati. Kadar upravičenec sam ni plačilno sposoben, se ugotavlja, ali so plačilno sposobni njegovi družinski člani, saj so sicer oni zavezani k doplačilu storitve. Kadar uporabnik (sam ali skupaj z družinskimi člani) ni plačilno

sposoben, storitev v celoti ali deloma plačuje občina, kjer ima uporabnik stalno prebivališče. Če je uporabnik storitve, ki uveljavlja oprostitev plačila storitve pomoč družini na domu, lastnik nepremičnine, se mu lahko prepove odtujiti in obremeniti nepremičnino, katere lastnik je v korist občine, ki zanj financira storitev pomoč družini na domu, le v primeru izrecne zahteve občine, in če gre za nepremičnino, na kateri uporabnik storitve nima prijavljenega stalnega prebivališča. Zaznamba se vpiše v zemljiško knjigo.

V letu 2025 je bilo 12 uporabnikov storitve PND. Nihče od uporabnikov ni bil opravičen plačila.

8. ANALIZA DELA NA PODROČJU STORITVE POMOČ NA DOMU V LETU 2025

Storitev pomoč družini na domu se je v letu 2025 najpogosteje začela na pobudo samega upravičenca, še pogosteje pa na željo njegovih svojcev oziroma zakonitih zastopnikov. V nekaj primerih je bila storitev vzpostavljena na pobudo zdravstvenih služb, na Zavod Pristan pa so se obračali tudi socialni delavci iz bolnišnic ter patronažne sestre, ki obiskujejo uporabnike v občini Nazarje.

Upravičenci, njihovi zavezanci oziroma zastopniki so prve informacije o storitvi praviloma pridobili po telefonu. Po prejemu prošnje je strokovna delavka oziroma pomočnica strokovne delavke uporabnika obiskala na domu, kjer se je skupaj z njim ter njegovimi svojci oziroma zakonitim zastopnikom pogovorila o njegovih željah, zdravstvenem in duševnem stanju, potrebah ter življenjskih navadah. Ob tem je bil podpisan tudi dogovor o izvajanju storitve. Prizadevali smo si, da je bil prvi obisk izveden v čim krajšem času po prejemu klica, tako da med izraženo potrebo in začetkom izvajanja storitve ni preteklo veliko časa.

Pri delu z uporabniki si prizadevamo za celovit pristop v okviru možnosti, ki jih določa storitev. Strokovna delavka je med tednom ves čas na voljo za pogovore z uporabniki in njihovimi svojci ali zastopniki – bodisi po telefonu, na osebnih razgovorih v pisarni v Ljubljani ali na domu uporabnika. Obstoječe uporabnike redno kontaktira oziroma jih obišče na domu, preveri morebitne spremembe v njihovem psihofizičnem stanju ter se z njimi pogovori o zadovoljstvu s storitvijo in o morebitnih željah po spremembah. Ker se potrebe uporabnikov skozi leto pogosto spreminjajo, se trudimo, da povečanje ali prilagoditev obsega storitev zagotovimo v najkrajšem možnem času.

Zavod Pristan kot izvajalec dolgotrajne oskrbe (DO) deluje tudi v občini Nazarje. Trenutno dolgotrajne oskrbe na domu še ne izvajamo, saj se večina uporabnikov, ki jim je bila s strani CSD že izdana odločba za DO, odloča za denarni prejemek. Kljub temu se na izvajanje dolgotrajne oskrbe strokovno in organizacijsko pripravljamo, pri čemer pa se že sedaj soočamo z največjim izzivom – pomanjkanjem ustreznega kadra.

Kadrovanje namreč predstavlja eno ključnih težav pri izvajanju in razvoju storitev. Na razpise se sicer prijavi kar nekaj kandidatk in kandidatov, vendar se v nadaljnjih fazah postopka pogosto izkaže, da za delo niso zares zainteresirani. Velikokrat se ne odzovejo niti na vabilo na razgovor, nekateri pa po začetnem uvajanju z izkušeno oskrbovalko na terenu ugotovijo, da tovrstno delo ni zanje. Tako kljub številu prijav težko pridobimo ustrezno usposobljen, motiviran in dolgoročno stabilen kader. Dodatno situacijo otežuje dejstvo, da se postopoma upokojujejo tudi dolgoletne oskrbovalke, ki so delo pomoči na domu vrsto let opravljale strokovno, odgovorno in z veliko mero predanosti. Njihov odhod pomeni izgubo dragocenih izkušenj, nadomeščanje takšnega kadra pa je v trenutnih razmerah izjemno zahtevno.

Socialnovarstveno storitev pomoč družini na domu promoviramo z zloženkami, ki vsebujejo bistvene informacije o storitvi, z objavami novic na spletni strani, z občasnimi članki v lokalnih časopisih, s službenimi vozili, opremljenimi z nalepkami, ter z neposrednim podajanjem informacij po telefonu in na osebnih razgovorih. Najpomembnejša oblika promocije pa ostaja priporočilo »od ust do ust«, ki temelji na kakovostno opravljenem delu in zadovoljstvu uporabnikov. V letu 2025 Zavod Pristan ni prejel nobene pritožbe glede dela zaposlenih, kar potrjuje strokovno, odgovorno in uporabniku prijazno izvajanje storitve.

Delo na področju izvajanja storitve pomoč družini na domu v občini Nazarje v letu 2025 ocenjujemo kot uspešno in kakovostno opravljeno. Gradimo na zaupanju, strokovnosti in zadovoljstvu uporabnikov. Pomemben dejavnik uspešnega dela je ustrezno izbran in usposobljen kader, pripravljen na individualno in timsko delo. Socialne oskrbovalke, ki delujejo v občini Nazarje, se redno srečujejo s strokovno delavko, pomočnico strokovne delavke in ostalimi oskrbovalkami Zavoda Pristan. Na sestankih izmenjujejo informacije, izkušnje in strokovne usmeritve ter skupaj rešujejo morebitne izzive pri posameznih uporabnikih. Upoštevajo se tudi predlogi oskrbovalk glede morebitnih razširitev ali zožitev storitev, ki se nato preverijo s svojci in ustrezno vključijo v osebne načrte ter organizacijo dela.

Tako oskrbovalke na domu kot tudi strokovni delavci se na terenu pogosto srečujejo z nepredvidljivimi in zahtevnimi situacijami, ki terjajo hitro in strokovno odločanje. Zato je dobro timsko sodelovanje, sprotno obveščanje in

medsebojna podpora ključnega pomena. Našo storitev še naprej gradimo predvsem na zaupanju, strokovnosti in zadovoljstvu uporabnikov.

Zaradi učinkovitejšega pretoka informacij in vzpostavitve širše mreže pomoči starejšim se Zavod Pristan aktivno povezuje z vsemi pomembnimi deležniki v lokalnem okolju. Zelo dobro sodelujemo s CSD Mozirje. Po potrebi jih obvestimo in predlagamo obisk pri uporabnikih, ki potrebujejo dodatno pomoč ali podporo, prav tako pa tudi sami prejemamo njihove pobude. Namen takšnega sodelovanja je uporabnikom omogočiti čim bolj kakovostno in varno bivanje v domačem okolju ter hkrati pravočasno prepoznati primere, ko zaradi zdravstvenega stanja ali drugih okoliščin bivanje doma ni več mogoče in je potreben sprejem v institucionalno varstvo.

Oskrbovalke na terenu so v rednih stikih tudi s patronažnimi sestrami, s katerimi si dnevno izmenjujejo pomembne informacije o uporabnikih, kar dodatno prispeva h kakovostnejši in bolj usklajeni obravnavi posameznika v domačem okolju.

9. NAČRTI IN PREDLOGI ZA NADALJNJE DELO

V vseh občinah, kjer izvajamo storitev Pomoč na domu, sistematično in redno spremljamo kakovost dela ter skrbimo za njegovo nenehno izboljševanje. Enako bomo tudi v občini Nazarje v prihodnje dosledno spremljali izvajanje storitev, krepili sodelovanje s strokovnimi službami ter skrbeli za ustrezno in pravočasno informiranje javnosti o razpoložljivih oblikah pomoči. Naš cilj ostaja zagotoviti pomoč v čim širšem obsegu vsem, ki jo potrebujejo, ter s tem prispevati k varnemu in dostojanstvenemu bivanju v domačem okolju.

V preteklem letu smo s terena prejeli številne pozitivne odzive, predvsem s strani uporabnikov in njihovih svojcev. Takšne povratne informacije za nas predstavljajo pomembno potrditev, da je naše delo prepoznano in cenjeno ter da nas lokalna skupnost vidi kot pomembnega partnerja pri zagotavljanju kakovostnejšega življenja starejših in drugih pomoči potrebnih oseb v domačem okolju.

Tudi v prihodnje si bomo prizadevali, da nas prebivalci občine Nazarje prepoznajo kot strokovnega, zanesljivega in kakovostnega izvajalca pomoči na domu, ki uporabnikom omogoča daljše, varnejše in bolj kakovostno bivanje doma. Vsi zaposleni sledimo našemu vodilu »za vas in za vaš jutri« ter bomo še naprej odgovorno in predano opravljali svoje delo z namenom upravičiti zaupanje, ki nam ga uporabniki in njihovi svojci izkazujejo.

Martin Kopatin
direktor zavoda

Uporabljena literatura in viri:

- Nagode, M, Jakob Krejan, P. in Smolej S. (2012). *Izvajanje pomoči na domu. Analiza stanja v letu 2010*. Ljubljana: Inštitut RS za socialno varstvo.
- *Nacionalni program socialnega varstva za obdobje 2013-2020* (2012). Ljubljana: Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve. Gradivo za javno razpravo.
- Pravilnik o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev. Uradni list Republike Slovenije, št. 45/2010.
- <https://www.stat.si/>